

«Один голос» і законодавча ініціатива

Олександр ТРОХИМЕНКО

Відкриваючи ІХ Щорічну конференцію малих міст, голова Асоціації малих міст України, міський голова Українки Павло Козирєв попередив, що формат нинішнього форуму відрізняється від усіх попередніх. Утім, це всі зрозуміли вже після ознайомлення з програмою заходу. Замість традиційних вітальних виступів представників центральної влади, після чого вони зазвичай відбувають у невідкладних державних справах, передбачалося проведення трьох панельних дискусій. На них понад 150 учасників форуму мають можливість обговорити проблеми місцевого самоврядування і, що у всіх сьогодні на слуху, значення децентралізації.

Запрошені на конференцію міські, сільські й селищні голови, представники українських та іноземних асоціацій органів місцевого самоврядування, громадських організацій, обласних та районних рад, наукових установ мусили робити непростий вибір між дискусіями, що відбувалися паралельно, бо всі вони торкалися актуальних тем. Також у форматі конференції провели «круглий стіл» на тему «Використання системи підвищення ефективності управління в органах місцевого самоврядування». А ще відбулася презентація нового проекту «Міське самоврядування і верховенство права в Україні». Черговий проект, розрахований на впровадження в нашій країні передового зарубіжного досвіду, фінансує Шведське агентство з міжнародного розвитку (державна установа при Міністерстві закордонних справ), а реалізуватимуть його шведська урядова організація «Академія Фольке Бернадотте» спільно з українськими партнерами – Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова та Асоціацією малих міст України.

Можливо, така велика кількість заходів, передбачених у форматі конференції, зумовлена необхідністю врахувати інтереси партнерів, бо асоціація, як організатор, заручилася підтримкою Програми Ради Європи «Посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування в Україні», Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO, Програми розвитку ООН в Україні. Втім, за всієї тематичної багатоплановості обміну думками підсумок можна сформулювати за допомогою кількох чітких позицій.

По-перше, намагання змінити тенденцію скорочення повноважень органів місцевого самоврядування поки що не дають результатів. За даними моніторингу Ради Європи з питань дотримання Європейської хартії місцевого самоврядування, в Україні не фіксують позитивних змін протягом останніх десяти років.

По-друге, сьогодні децентралізація влади – нагальна вимога часу, її не можна відкладати «на потім», бо без цього проведення реформ у державі не матиме точки опори й не дасть позитивних зрушень.

По-третє, асоціації місцевого самоврядування, як інструмент захисту інтересів громад, повинні активніше домагатися проведення децентралізації.

Щоб мати більше можливостей впливати на рішення влади, учасники конференції вимагають надати Національному конгресу місцевого самоврядування право законодавчої ініціативи. Але скористатися таким правом буде можливо, коли з принципових питань усі асоціації матимуть спільну позицію. Тому запропоновано розпочати діалог усіх асоціацій органів місцевого самоврядування України для формування позиції «одного голосу». Тільки тоді буде сенс у розширенні кола суб'єктів законодавчої ініціативи шляхом внесення змін до Конституції. А поки що учасники форуму у зверненні до політичних сил – учасників парламентських виборів наполягали: питання децентралізації та розширення прав і можливостей громад мають стати частиною національних пріоритетів будь-якого парламенту та уряду, незалежно від того, які політичні сили становитимуть більшість.

Чи почули їх обранці? Буде видно.